

Labklājības ministrijas Dzimumu līdztiesības komitejas sēde

PROTOKOLS Nr. 9

Rīgā,
Skolas ielā 28, 2.korp. 3.stāva zālē

2012.gada 19.jūnijs
plkst. 15:00

Sēdi vada:

Inguss Alliks, Labklājības ministrijas (LM) valsts sekretāra vietnieks, Dzimumu līdztiesības komitejas (Komiteja) vadītājs.

Sēdē piedalās:

Sandis Barks - Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas plānošanas nodaļas vecākais referents, Ingas Akmentiņas - Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas ieviešanas nodaļas vecākās referentes vietā.

Inga Birzniece – Veselības ministrijas sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vadītāja.

Maija Brunava, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM), Pašvaldību finanšu nodaļas vecākā eksperte.

Agnese Gaile, LM Vienlīdzīgu iespēju politikas nodaļas vadītāja vietniece.

Rita Grundule - Aizsardzības ministrijas (AiM) Personāla nodaļa, Valsts sekretāra vietnieces administratīvajos un juridiskajos jautājumos Ilonas Dreģes vietā.

Sandris Rāgs – Tieslietu ministrijas (TM) Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas juriskonsults.

Natālija Freimane – MK pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību organizācijās biroja juriste.

Edīte Kalniņa - Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienības (LDzLA) valdes priekšsēdētāja.

Gundega Krastiņa – Satiksmes ministrijas (SM) Finanšu un attīstības plānošanas departamenta vecākā referente.

Iluta Lāce, biedrības „Resursu centrs sievietēm „Marta”” (RCS „Marta”) vadītāja.

Pēteris Leiškalns, Latvijas darba devēju konfederācijas (LDDK) Sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts.

Liega Piešiņa, Kultūras ministrijas (KM) Kultūrpolitikas departamenta nozaru politikas nodaļas pārvaldes vecākā referente.

Līvija Marcinkēviča – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētāja vietniece

Dainas Mežecka - Ziemeļu Ministru padomes (ZMP) biroja Latvijā padomniece.

Gundega Rupenheite, LM Vienlīdzīgu iespēju politikas nodaļas (VIPN) vecākā referente.

Jānis Ušpelis, Ekonomikas ministrijas (EM) Tautsaimniecības struktūrpolitikas departamenta vecākais referents.

Uzaicinātie pārstāvji:

Sandra Falka – Valsts izglītības satura centra (VISC) Vispārējās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas Sociālo zinību speciāliste.

Ivars Opincāns – Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās izglītības un vispārējās izglītības departamenta Vispārējās izglītības nodaļas vecākais referents.

Ineta Upeniece – VISC Vispārējās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja vietniece

Sēdē nepiedalās:

Šarlote Bērziņa – Tiesībsarga (TS) biroja juriste.

Austra Ivanova - Biedrība „Ziemeļu kaija”

Inese Kurzemniece - Latvijas Lauku sieviešu apvienība (LLSA)

Gunta Kelle, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla (LSOST) valdes līdzpriekšsēdētāja.

Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrijas (ZM) Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vecākā referente.

Silvija Šimfa, Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) padomniece sociālajos un veselības jautājumos.

Agnese Vilde, Ārlietu ministrijas (ĀM) Humanitāro jautājumu nodaļas otrā sekretāre.

Annele Tetere, biedrības „Resursu centrs sievietēm „Marta” (RCS „Marta”) politikas koordinatore.

Inta Poudžiunas, nodibinājuma „Talsu novada krīžu centrs” psiholoģe.

Sēdi protokolē: Gundega Rupenheite

DARBA KĀRTĪBA

1. Dzimumu līdztiesības komitejas sastāva atjaunošana. (Komitejas sekretariāts).
2. „Uzņēmējdarbība un dzimumu līdztiesība pirmsskolas izglītībā”, Limbažu pašvaldības projekts ar Nordplus Junior programmas atbalstu, Limbažu 1. pirmsskolas izglītības iestādē „Buratino”. I.Lāce (RCS „Marta”).
3. Skolēnu izpratnes veicināšana par dzimumu līdztiesības jautājumiem (IZM, VISC, Tiesībsargs, NVO).
4. Priekšlikumi sieviešu un vīriešu skaita līdzsvarošanai segregētākajās nozarēs (pedagogi, sociālie darbinieki, uzņēmējdarbība u.c.) (EM, IZM, LBAS, LDDK, Tiesībsargs u.c.).
5. Ziņojums par Eiropas Komisijas Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju padomdevēju komitejas sēdi un viedokļu dokumentiem. E.Kalniņa (LDzLA).
6. Citi jautājumi.

1. Dzimumu līdztiesības komitejas sastāva atjaunošana.

(G.Rupenheite)

I.Alliks aicina sēdes dalībniekus akceptēt darba kārtību. Un dod vārdu G.Rupenheitei, kas iepazīstina klātesošos ar 13.06.2012. grozījumiem Komitejas rīkojumā Nr.35 saistībā ar Komitejas locekļu nomaiņu vai klātpienākšanu. Komitejas jaunpienācēji: S.Barks un I.Akmentiņa - IeM, Inga Birzniece – VM, Š.Bērziņa – TS, L.Marcinkēviča – LBAS, G.Krastiņa – SM, I.Kurzmeniece – LLSA, A.Ivanova - Biedrība „Ziemeļu kaija”, N.Freimane - MK pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās birojs.

Finanšu ministrija atsauc savu pārstāvi, piedalīsies pēc nepieciešamības, Izglītības un zinātnes ministrija nominēs pārstāvi pēc strukturālām reformām.

2. „Uzņēmējdarbība un dzimumu līdztiesība pirmsskolas izglītībā”, Limbažu pašvaldības projekts Limbažu 1. pirmsskolas izglītības iestādē „Buratino”.

(I.Lāce)

I.Lāce stāsta klātesošajiem par Limbažu pašvaldības projektu, uzsverot dzimumu līdztiesības aspektu iekļaušanu arī pirmsskolas izglītībā. Tiek salīdzināti Latvijas un Zviedrijas bērnu dārzu modeļi, pedagogu izpratni un attieksmi pret dzimumu līdztiesības jautājumiem. Galvenie secinājumi:

Zviedrijas pedagogu stiprās puses: labas zināšanas un izglītība par dzimumu līdztiesības jautājumiem, vecāku atbalsts. Latvijas pedagogiem: vairāk resursu, lai apmācītu pedagogus.

Zviedrijas pedagogu vājās puses: ne visi pedagogi piedalās apmācībās, kultūru dažādība (imigranti) Latvijas pedagogiem: zemas algas, zināšanu trūkums par dzimumu līdztiesības jautājumiem (nav iekļauts pedagogu augstskolas izglītībā), materiālu trūkums

Sīkāk skatīt pielikumā : I.Lāces prezentāciju.

3. Skolēnu izpratnes veicināšana par dzimumu līdztiesības jautājumiem.

(IZM, VISC)

A. Gaile dod vārdu uzaicinātiem pārstāvjiem no IZM un VISC, lai informētu klātesošos par padarīto vai plānoto saistībā ar Plāna Dzimumu līdztiesības 2012.-2014.g. (Plāns) aktivitātes 1.7. – *Skolēnu izpratnes veicināšana par dzimumu līdztiesības jautājumiem* īstenošanu. IZM sadarbībā ar VISC, LM, NVO, Tiesībsargu ir par aktivitātes īstenošanu atbildīgā institūcija. Kā aktivitātes rezultāts ir noteikt *ik gadu apmācīti 200 sociālo zinību skolotāji un īstenotas „lomu maiņas” dienas skolās.*

I.Upeniece informē klātesošos par jau notiekošajām pirmsskolas izglītības reformām, kas padarīs pirmsskolas izglītības saturu elastīgāku, kā arī par jau notikušajiem semināriem pirmsskolas pedagogiem un metodiķiem, kur citu starp ir aplūkoti dzimumu līdztiesības vai vienlīdzīgu iespēju veicināšanas jautājumi pirmsskolā.

I.Opicāns informē Komitejas locekļus, ka IZM nav informācija par Plāna ietvaros īstenojamām aktivitātēm.

I.Alliks vērš IZM uzmanību uz to, ka IZM ir atbildīgā institūcija par šo aktivitāšu īstenošanu, turklāt Plāna tapšanas gaitā ir pati piedāvājusi minētās aktivitātes Plāna 1. rīcības virziena „Dzimumu lomu un stereotipu mazināšana” ietvaros. Tāpat I.Alliks atgādina, ka ik gadu no Plānā iesaistītām institūcijām LM prasīs atskaiti par paveikto (pirmā atskaite – 2013.g. sākums par 2012.gadu), līdz ar to IZM būtu jābūt jāsāk īstenot pasākumi Plānā paredzētajās aktivitātēs.

4. Priekšlikumi sieviešu un vīriešu skaita līdzsvarošanai segregētajās nozarēs (pedagogi, sociālie darbinieki, uzņēmējdarbība u.c.)

(G.Rupenheite, A.Gaile, EM, IZM, LBAS,LDDK)

G.Rupenheite informē, ka Plāna Dzimumu līdztiesības īstenošanai 2012.-2014.gadam 3. rīcības virziena „Sieviešu un vīriešu ekonomiskās neatkarības veicināšana”, 3.4. aktivitāte „Mazināt darba samaksas atšķirības starp sievietēm un vīriešiem” (sk. Plānu pielikumā) paredz izstrādāt rekomendācijas sieviešu un vīriešu skaita līdzsvarošanai darba tirgus segregētajās nozarēs (pedagogi, sociālie darbinieki, uzņēmēji u.c.), tamdēļ Komiteja vēlas aktualizēt šo jautājumu.

Prezentējot situāciju Latvijā G.Rupenheite uzskaita nozares, kurās ir viskrasākais dzimumu skaita nelīdzsvars, proti, - izglītība (gan izglītību ieguvušie, gan darba tirgus segregācija pēc dzimuma), finanses, inženiertehniskās zinātnes, veselība un sociālā aprūpe, kā arī ārlietas (vēstnieki, konsuli u.c.) un iekšlietas (policisti). Sīkāk skatīt pielikumā prezentāciju.

A.Gaile papildina, ka situācijas risināšanai ir plānots izveidot darba grupu, kas izstrādātu priekšlikumus vīriešu un sieviešu skaita līdzsvarošanai kādā no nozarēm, un jautā vai Komitejas dalībnieki atbalsta šādas grupas izveidi Komitejas ietvaros.

Pārsvarā visi dalībnieki atbalsta un vienojās par izglītību kā pirmo jomu, kurā izstrādās priekšlikumus sieviešu un vīriešu skaita līdzsvarošanai. Plāns paredz, ka līdz 2014.g. ir jāizstrādā rekomendācijas arī citās nozarēs, par ko atsevišķi vienosies Komitejas locekļi nākamajās sēdēs.

Komitejas sekretariāts tuvākajā laikā izsūtīs darba grupas uzdevumu

Nolemj:

Komitejas dalībnieki atbalsta darba grupas izveidi, kas sastāvētu no IZM, VISC, LM, LDDK, LBAS, VARAM, RCS „Marta”, LDzLA un kuras uzdevums būs līdz 2013.gada janvārim izstrādāt rekomendācijas (priekšlikumus) sieviešu un vīriešu skaita līdzsvarošanai izglītības jomā.

5. Eiropas Komisijas Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju padomdevēju komitejas sēde un
viedokļu dokumentiem Latvijas dzimumu līdztiesības apvienība

(E.Kalniņa)

I.Alliks dod vārdu E.Kalniņai, kura izklāsta Padomdevēju sēdē apspriestos jautājumus, tostarp kampaņu pret vardarbību pret sievieti, par nākamo struktūrfondu plānošanas periodu un dzimuma aspektu integrēšanu visās aktivitātēs, kā arī rudenī plānoto PROGRESS slēgto projektu konkursu par dzimumu līdztiesības tēmu. Vienlaicīgi E.Kalniņa aicina LM piedalīties vai deleģēt NVO pieteikt un īstenot projektu.

A.Gaile atbild, ka LM ir informēta par PROGRESS konkursu un apsver iespēju tajā piedalīties, kā arī attiecībā uz nākamo struktūrfondu periodu, ka jau šajā plānošanas periodā (2007-2013) Eiropas Savienības fondu tehniskās palīdzības projekta „Horizontālās politikas Vienlīdzīgas iespējas koordinēšanas funkciju nodrošināšana LM” ietvaros jau tiek nodrošināta projektu pieteicēju u.c. izglītošana par dzimuma aspektu kā horizontālo prioritāti ESF un ERAF aktivitātēs.

Pielikumā (elektroniski) :

1. Dzimumu līdztiesības komitejas jaunais sastāvs uz 1 lp.
2. I. Lāces prezentācija par projektu „Dzimumu līdztiesība un uzņēmējdarbība Limbažu 1. pirmskolā “BURATĪNO”” uz 6 lp.
3. G.Rupenheites prezentācija “Darba tirgus segregāciju pēc dzimuma. Situācija Latvijā” uz 10 lp.
4. Plāns dzimumu līdztiesības īstenošanai 2012.-2014.gadam uz 23 lp.

Sēdi beidz plkst. 17:00.

Komitejas priekšsēdētājs

I.Alliks

Protokolēja

G.Rupenheite